

***PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ TECHNICZNYCH
W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM
ROK SZKOLNY 2020/21***

I. *WSTĘP*

W skład Zespołu Szkół Technicznych wchodzi:

- Technikum Nr 3, kształcące w zawodach:
 - technik budownictwa
 - technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej
 - technik informatyk
 - technik elektronik
- Szkoła Branżowa I stopnia, kształcąca w zawodzie:
 - monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie
- III Liceum Ogólnokształcące

Istotą programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły zgodnie z zapisami Ustawy Prawo Oświatowe jest fakt, że w każdej szkole winna dokonać się integracja realizowanych dotychczas działań wychowawczych i działań profilaktycznych w obrębie jednolitego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Wychowawca i wychowanek współdziałają w osiągnięciu celów wychowawczych.

Podstawę aksjologiczną programu wychowawczego szkoły stanowią wartości istotne dla prawidłowego funkcjonowania młodego człowieka.

1. Pierwszą strukturę tworzy zespół wartości opisujący osobę. Są nimi: godność, rozumność – mądrość, wolność, odpowiedzialność, zdolność do miłości.
2. Drugą strukturę aksjologiczną tworzą wartości związane z poszczególnym „warstwami rozwojowymi” człowieka: biologiczne, psychologiczne, socjologiczne, kulturowe i światopoglądowe:
 - Z warstwą biologiczną związane są wartości witalne: zdrowie, pokarm, powietrze, ruch, wypoczynek, wartości materialne oraz wartości hedonistyczne: wolność, zabawa.
 - Z warstwą psychologiczną integralnie związane są wartości poznawcze: wiedza, nauka, mądrość, odkrywczość, twórczość.
 - Warstwa socjologiczna wyraża się w spontanicznym szukaniu przez młodego człowieka kontaktów z rówieśnikami, zainteresowaniu inną płcią, budowaniu związków przyjacielskich i uczuciowych, poszukiwaniu uznania jako członek grupy i wspólnoty, podejmowaniu zadań i obowiązków społecznych w rodzinie i klasie szkolnej czy organizacjach młodzieżowych, a w dalszej perspektywie w podejmowaniu działań na rzecz coraz szerszych grup społecznych: parafii, Kościoła, grupy zawodowej, samorządu lokalnego, narodu, państwa.
 - Warstwa kulturologiczna (kulturotwórcza) wyraża się w urzeczywistnianiu wartości zawartych w wytworach kultury wyższej – sztuce, poezji, muzyce, plastyce, a także wartości określających kulturę narodu, zawierających się w tradycjach narodowych, pamięci historycznej oraz kulturze ludowej.
 - Warstwa światopoglądowa decyduje o orientacji życiowej jednostki i wyznacza, w jakim duchu i w jakim kierunku będą rozwiązywane poszczególne problemy życiowe. Do wartości ostatecznych należą:

szczęście, wiara, zbawienie, nadanie życiu sensu, życie rodzinne, szczęście osobiste, szczęśliwa miłość, miłość bliźniego, likwidacja nędzy i głodu na świecie, braterstwo między narodami, praca dla społeczeństwa, dobrobyt.

Wartości uznawane przez społeczność szkolną to przede wszystkim wartości duchowe i społeczne. Dla uczniów ważna jest przyjaźń, miłość, rodzina. Uczniowie mniej doceniają takie wartości jak pokój, tolerancja, wiedza. Wychowanie ku wartościom obejmuje utrwalanie tych wartości, które młodzież uznaje za ważne oraz wzmocnienie i rozwijanie ku wartościom mniej istotnych dla młodzieży, a niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu w różnych środowiskach społecznych.

II. PODSTAWA OPRACOWANIA PROGRAMU

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Szkół Technicznych został opracowany na podstawie:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
- Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka
- Konwencji Praw Dziecka
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. prawo oświatowe (Dz.U. z 11 stycznia 2017 r., poz 59 i 949)
- bieżących rozporządzeń MEN oraz w oparciu o przeprowadzone diagnozy wśród uczniów, nauczycieli i rodziców:
- analizę dokumentacji szkolnej
- analizę dokumentacji uczniów z poprzedniego cyklu nauczania – (świadectwa, wyniki egzaminów, opinie i orzeczenia z PPP);
- analizę testów kompetencji po szkole podstawowej;
- ankiety skierowane do uczniów, rodziców oraz nauczycieli;
- wyniki ewaluacji programu wychowawczego i profilaktycznego;
- obserwację zachowań i postaw uczniów podczas lekcji i zajęć pozalekcyjnych;
- rozmowy z rodzicami, nauczycielami, dyrekcją, pedagogiem szkolnym.

III. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

1. Ocena potencjałów i możliwości rozwojowych uczniów

Do naszej szkoły uczęszczają uczniowie z różnych środowisk, reprezentujący różny potencjał edukacyjny i społeczny. Szkoła pozwala im na rozwijanie swoich możliwości zarówno w zakresie edukacyjnym, jak i społecznym. Szkoła działa motywująco, dzięki czemu uczniowie osiągają wyższy niż na starcie, nie tylko zasób wiedzy ale i wiarę w siebie i w swoje możliwości rozwojowe. Oferta wszystkich zajęć dodatkowych daje możliwość poznania podstaw teoretycznych i praktycznych z różnych zawodów, przede wszystkim w zawodach budowlanych, informatycznych, elektronicznych. Otwiera horyzonty i rozwija wachlarz możliwości. Realizacja licznych projektów oraz angażowanie uczniów w różnego rodzaju aktywności ma odzwierciedlenie w osiągniętych wynikach oraz sukcesach pozaszkolnych. W naszej szkole uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa oraz rodzinnej atmosfery. Włączamy uczniów w liczne akcje z zakresu wolontariatu oraz szeroko pojętej

profilaktyki i wychowania. Chętnie włączamy się również w liczne akcje charytatywne – cykliczne oraz akcyjne. W szkole uczą wykwalifikowani nauczyciele, z których znaczna większość posiada stopień nauczyciela dyplomowanego oraz ukończyła co najmniej dwa kierunki studiów wyższych. Nasza szkoła współpracuje z kilkoma uczelniami organizując warsztaty, projekty, wykłady i zajęcia.

2. Analiza uwarunkowań lokalnej społeczności

Szkoła jest dość duża, położona w małej miejscowości, gdzie bardzo silnie są zakorzenione tradycje rodzinne oraz przywiązanie do środowiska lokalnego. Nasze miasto działa i prężnie się rozwija. Coraz częściej następuje mobilizowanie i organizowanie społeczności lokalnej ze szkołą, co sprzyja tworzeniu się kanałów i platform współpracy pomiędzy organizacjami lokalnymi.

Wodzisław Śląski jest miastem o charakterze przemysłowo-usługowym. Jako centrum powiatu wodzisławskiego, wraz z przyległymi gminami, tworzy aglomerację zamieszkiwaną przez ponad 150 000 mieszkańców. Gęstość zaludnienia oraz rozmieszczenie ludności w promieniu 100 km od Wodzisławia Śląskiego, charakterystyka aktywności gospodarczej i ogólna struktura lokalnego przemysłu i handlu dobrze warunkują potencjał rozwojowy miasta.

Rozwojowi przedsiębiorczości na terenie Wodzisławia Śląskiego sprzyja obecność świetnie wykwalifikowanej kadry pracowniczej. Rozbudowana sieć szkolnictwa kształci poszukiwanych na rynku pracy fachowców. Pracodawcy z wielu branż nie mają problemu z rekrutowaniem w powiecie wodzisławskim dobrze wykształconych i przygotowanych do wykonywania zawodu pracowników. Miasto, dysponując szerokim zasobem kadr, daje duże możliwości rozwijania przedsięwzięć biznesowych. Młode, wykształcone społeczeństwo to zdecydowany atut Wodzisławia Śląskiego, a zarazem jego największy potencjał.

Największe szanse rozwoju w mieście mają branże działające w sferze wysokich technologii. Między innymi w tym celu w 2014 roku został powołany do życia Klaster Technopolia Śląska, którego celem jest działalność na rzecz rozwoju branży Hi-Tech w regionie. Predestynowane są również firmy szeroko pojętej gałęzi przemysłu elektromaszynowego.

Współpraca Wodzisławia Śląskiego z innymi krajami rozwija się w wielu obszarach. Partnerstwo w tym przypadku oznacza przede wszystkim wymianę na polu kultury, gospodarki i doświadczeń samorządowych.

3. Sylwetka absolwenta – oczekiwania nauczycieli i rodziców

Uczeń jest:

1. Odpowiedzialny, pracowity, posiada też dużą wiedzę, czyli:

- Zna swoje obowiązki, wypełnia je,
- Umie korzystać ze swoich praw,
- Szanuje własne i społeczne mienie,
- Potrafi przedstawić swoje poglądy, szanuje zdanie innych,
- Dbą o estetykę wyglądu oraz higienę osobistą,
- Posiada rozległą wiedzę o otaczającym go świecie,
- Czuje się spadkobiercą historii, tradycji, kultury wielkiej i małej ojczyzny.

2. Aktywny, ambitny, rzetelny, co oznacza, że:

- Chętnie bierze udział w różnego rodzaju działaniach podejmowanych na terenie szkoły,
 - Rozumie potrzebę zdobywania wiedzy, rozwijania swoich umiejętności, talentów i zainteresowań,
 - Sumiennie wywiązuje się z powierzonych prac oraz samodzielnie podejmowanych zadań.
3. Uczciwy, koleżeński, co oznacza, że:
- Cechuje go odwaga cywilna, umie przyznać się do zachowania nieuczciwego i jest gotów ponieść konsekwencje takiego zachowania,
 - Chętnie pomaga innym w różnych sytuacjach życiowych.
4. Kulturalny, wrażliwy, tolerancyjny, czyli:
- Jest taktowny i życzliwy wobec otoczenia,
 - Jest wrażliwy na krzywdę innego człowieka,
 - Swoją postawą wyraża szacunek wobec ludzi innych ras, wyznań, przekonań.
5. Krytyczny wobec siebie i innych, co oznacza, że:
- Dostrzega własne i innych niewłaściwe zachowanie,
 - Z dystansem podchodzi do informacji ze środków masowego przekazu, odróżnia fikcję od świata realnego w przekazach medialnych.

Ważne jest dążenie do tego, by uczeń:

W sferze intelektualnej:

- Mógł osiąść wiedzę i umiejętności określone programem szkoły w stopniu, na jaki pozwalają jego zdolności i predyspozycje.
- Mógł osiąść umiejętności uczenia się, wykorzystania różnych źródeł technik naukowych, zastosowania wiedzy w praktyce.
- Stał się odpowiedzialnym za własną naukę.
- Rozpoznał własne zdolności nie tylko intelektualne i artystyczne, ale także predyspozycje, jak: siła i wytrzymałość fizyczna, odporność psychiczna, cierpliwość, zmysł organizacyjny itp., oraz umiał wykorzystywać je dla samorealizacji.
- Zaakceptował własne słabości, aby móc je pokonywać.
- Umiał dostrzec zależności przyrodniczo-matematyczne, prawidłowości zjawisk przyrody, jedność świata.
- Umiał skutecznie porozumiewać się w różnych sytuacjach, poprawnie posługiwać się językiem ojczystym, był przygotowany do publicznych wystąpień.
- Umiejętnie gospodarował czasem.

W sferze emocjonalnej:

- Miał poczucie autonomii z jednoczesną świadomością więzi społecznych.
- Nie czuł obaw przed wyrażaniem emocji, wątpliwości, krytycznego stosunku do rzeczywistości.
- Wyrażał niezgodę na wszelką przemoc i reagował na nią.
- Był otwarty na problemy innych.
- Umiał dzielić się swoim doświadczeniem, prowadzić otwartą rozmowę, udzielać pomocy i wsparcia.
- Umiał dojrzałe podejmować decyzje i dokonywać właściwych wyborów.

- Prezentował wysoka kulturę osobistą i trwałe nawyki dobrego wychowania, miał potrzebę aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym środowiska, poznawał dziedzictwo kultury narodowej i chrześcijańskiej postrzeganej w perspektywie kultury europejskiej.
- Poznał i akceptował siebie.
- Umiał prezentować swoją wartość i umiejętności.
- Rozbudzał w sobie potrzebę ciągłego rozwoju.
- Umiał rozwiązywać problemy w sposób twórczy.

W sferze moralnej i społecznej:

- Miał uznanie dla wolności wszystkich, a własną wolność łączył z odpowiedzialnością.
- Szanował symbole wszystkich religii.
- Znał i szanował dziedzictwo ludzkości.
- Miał szacunek dla życia od poczęcia do naturalnej śmierci.
- Przyswoił sobie metody i techniki negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i problemów społecznych.
- Przyjął za ważną wartość patriotyzm, szacunek dla dobra wspólnego, troskę o losy lokalnej społeczności.
- Umiał pełnić role społeczne: partnera, rodzica, członka szerszej społeczności.
- Umiał współdziałać w zespole, podejmować pracę grupową i współdecydować o celach grupy.
- Umiał formułować obiektywne sądy.
- Nabył nawyków gospodarności, umiał szukać pracy.
- Znał wartość życia ekologicznego.
- Był wdrażany do samorządności.
- Podejmował działania na rzecz ubogich, niepełnosprawnych i odrzuconych

W sferze rozwoju fizycznego:

- Osiągnął rozwój fizyczny i sprawność stosownie do możliwości.
- Znał funkcjonowanie swojego organizmu.
- Umiał troszczyć się o bezpieczeństwo swoje i innych.
- Umiał troszczyć się o zdrowie poprzez:
 - myślenie pozytywne,
 - higieniczne nawyki (ruch, odżywianie, higiena osobista),
 - unikanie nałogów (świadomość ich niszczącej siły).
- Był śmiały w swobodnej ekspresji (plastycznej, ruchowej, muzycznej).
- Wykorzystywał moralne aspekty sportu do szlachetnego współzawodnictwa.
- Umiał kierować własną seksualnością.

Ponad to uczeń:

- Posiada poziom wiedzy ogólnej przewidzianej programem nauczania ze wszystkich przedmiotów i dąży do dalszego rozwoju intelektualnego.
- Rozwija określone cechy charakteru i osobowości, takie jak: prawość, rzetelność, życzliwość, poczucie własnej wartości i honoru, jest wrażliwy na niesprawiedliwość i zło, kulturalny, taktowny, opanowany, lojalny, tolerancyjny.

- Posiada umiejętności planowania i osiąga realne cele osobiste, rozwija swoją osobowość zgodnie z przyjętymi wartościami moralnymi, podejmuje odpowiedzialne decyzje zawodowe i osobiste, odważnie prezentuje własny punkt widzenia, bierze udział w dyskusjach zachowując tolerancję, otwiera się na nowe poglądy i poszerza wiedzę.
- Przyjmuje określoną postawę wobec innych ludzi: aktywnie uczestniczy w życiu społecznym i kulturalnym, cechuje się życzliwością, szacunkiem i tolerancją wobec innych, poczuwa się do odpowiedzialności za sytuacje, w których uczestniczy i ponosi konsekwencje swoich działań.
- Reprezentuje określoną postawę społeczną: jest otwarty na wartości uniwersalne, ciekawy świata, zna języki obce, dba o kulturę języka ojczystego, potrafi krytycznie, logicznie i twórczo myśleć, posiada umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, przeciwstawia się złu, niesprawiedliwości i nałogom, odważnie reaguje i podejmuje decyzje, czuje się obywatelem Polski, Europy i świata, jest człowiekiem prawnym, przygotowanym do godnego i mądrego życia.

Po ukończeniu szkoły absolwent powinien nadal szanować tradycję szkolną, darzyć szacunkiem swoich wychowawców i nauczycieli, być pomocnym dla innych absolwentów tej szkoły, wyrażać się z godnością o miejscu i ludziach, którzy pracowali nad jego kształceniem i wychowaniem.

IV. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW

1. Bilans zasobów szkoły

- a) Zasoby ludzkie:**
- dyrektor (kompetencje kadry kierowniczej) – sprawnie zarządzający pracą szkoły, dbający o bezpieczeństwo uczniów i klimat społeczny szkoły, sprzyjający działaniom profilaktycznym;
 - nauczyciele (kompetencje zawodowe, rozwijane poprzez dodatkowe doskonalenie się) – prowadzący analizę mocnych i słabych stron szkoły;
 - specjaliści szkolni – pedagog szkolny, psycholog szkolny, logopeda, pielęgniarka szkolna,
 - specjaliści spoza szkoły – przedstawiciele Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz innych placówek pomocowych: kuratorzy, przedstawiciele policji w tym dzielnicowi, uczelnie wyższe: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Politechnika Śląska w Gliwicach, Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Katowicach oraz Biblioteka Miejska, Fundacja „Fenix”, Stowarzyszenie „Zdrowa Rodzina”, ośrodek szkolenia kierowców „Jazda” z Jastrzębia, MOPS, Ochotnicze Hufce Pracy, SZOK,
 - rodzice – partnerzy w działaniach wychowawczych i profilaktycznych, zainteresowani sytuacją szkolną swoich dzieci;
 - wolontariusze – uczniowie, dorośli.
- b) Zasoby materialne szkoły:**
- warunki lokalowe umożliwiające organizowanie zajęć wychowawczo-profilaktycznych (czytelnia w bibliotece oraz Powiatowe Centrum Konferencyjne),

- środki finansowe na realizację np. profilaktyki w szkole, pozyskiwanie pomocy dydaktycznych;
- materiały dydaktyczne, wyposażenie biblioteki szkolnej, w tym literatura fachowa, poradniki, czasopisma, współpraca z księgarnią Tanie Książki Tuliszków, uczestniczenie w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa,
- 34 sale lekcyjne,
- 2 pracownie energetyki odnawialnej,
- 11 sal komputerowych,
- bogate zaplecze sportowe (sala gimnastyczna, dwie siłownie, basen, strzelnica, boisko do siatkówki plażowej, Powiatowy Ośrodek Sportu z pełnowymiarowym boiskiem, bieżnią, trybunami)
- biblioteka oraz czytelnia,
- laptopy do pracy na lekcji dla uczniów
- projektory multimedialne
- tablice interaktywne
- telewizory
- kamery do użytku uczniów
- szkoła jest monitorowana przez

c) Zasoby edukacyjne:

- realizacja podstawy programowej na wszystkich przedmiotach
- realizacja zajęć dodatkowych z zakresu większości przedmiotów szkolnych (koła zainteresowań lub w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej)
- realizacja projektów i innowacji
- realizacja warsztatów z zakresu doradztwa zawodowego
- realizacja programów profilaktyczno - zdrowotnych

2. Sukcesy szkoły

Szkoła od kilku lat w rankingu Perspektyw znajduje się na czołowych miejscach. Szkoła od kilkunastu lat odnosi ogromne sukcesy w różnych olimpiadach, konkursach, zawodach sportowych. Na uwagę zasługują przede wszystkim najwyższe miejsca naszych uczniów w następujących olimpiadach:

- ✓ Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Budowlanych
- ✓ Olimpiada Wiedzy Technicznej
- ✓ Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej "Euroelektra"
- ✓ Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej
- ✓ Turnieju Budowlanym "Złota Kielnia"

Poza tym młodzież naszej szkoły odnosi sukcesy w wielu innych olimpiadach, konkursach i zawodach w dziedzinie literatury, języków obcych, przedsiębiorczości, w konkursach artystycznych i sportowych.

- **Innowacje**

- „Podnoszenie kompetencji uczniowskich z rysunku odręcznego w dziedzinie nauk technicznych”. Innowacja obejmuje zajęcia z rysunku odręcznego, dwie godziny tygodniowo przez cały rok szkolny 2020/2021. Celem jest zwiększenie efektywności kształcenia w

zakresie wiedzy technicznej analizując przedmiot, obiekt i otoczenie za pomocą rysunku odręcznego.

- **Projekty**

- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa – realizacja zadań w ramach projektu promującego czytelnictwo wśród młodzieży 2016-2020.

- Projekt ERASMUS + realizowany jest od 2014 do 2020 roku dla uczniów szkoły technicznej i Branżowej Szkoły Zawodowej w postaci miesięcznych staży w firmach w różnych krajach Unii Europejskiej (Irlandia Północna, Niemcy)

- „Innowacyjne Nauczanie Potrzebą Przyszłości” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach EFS. Celem projektu jest wyrównywanie szans uczniów do lepszego dopasowania systemu kształcenia i szkolenia dla potrzeb rynku pracy.

- „Polsko-Niemiecka Wymiana Młodzieży”

Program: Polsko - Niemiecka Współpraca Młodzieży

Cel realizacji: poznanie kultury i zwyczajów naszego sąsiada, praktyczne wykorzystanie oraz pogłębienie znajomości języka niemieckiego. Uczniowie Zespołu Szkół Technicznych uczestniczą wspólnie z uczniami Wilhelm Maybach Schule w pracy projektowej. Oprócz tego mają możliwość poznania okolicznych miast biorąc udział w wycieczkach integracyjno – dydaktycznych.

- Projekt – Zdalna Szkoła – zakup laptopów oraz mobilnego dostępu do internetu – program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnych w systemie kształcenia zdalnego – dofinansowanie do zakupu laptopów w czasie pandemii koronawirusa

- Projekt OSE – Szkolny Pakiet Multimedialny – usługa mobilnego dostępu do sieci internet

- Program m-legitymacje – program opracowany przez Ministerstwo Cyfryzacji.

3. Problemy/porażki szkoły

- sporadyczne wagary uczniów,
- trudności w dojazdach młodzieży z ościennych gmin, wiosek i miast,
- coraz częstsze problemy rodzinne uczniów (rodziny niepełne, rozwody) co pociąga za sobą problemy emocjonalne,
- niewielka grupa uczniów łamiąca regulamin szkolny (opuszczanie terenu szkoły, palenie papierosów)
- nadmierne korzystanie z telefonów komórkowych.

Do przyczyn zachowań ryzykownych młodzieży należy zaliczyć:

- zaburzone więzi pomiędzy rodzicami i dziećmi
- konflikty w rodzinie
- niejasny system wymagań stawiany dziecku
- brak dyscypliny i kontroli lub nadmierne surowa dyscyplina i kontrola

- rodzice jako wzorzec nieprawidłowych zachowań (palenie, picie, agresja)
- negatywny wpływ grupy rówieśniczej
- zaburzony system postrzegania norm społecznych

Istnieją czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi. Są to:

- silna więź z rodzicami
- liczne zainteresowania, w tym również zainteresowanie nauką szkolną
- praktyki religijne
- zakorzenienie w normach i tradycjach
- przynależność do pozytywnych grup

4. Analiza dotychczasowych metod

Ze względu na ciągle zmieniającą się rzeczywistość oraz dominację nowych technologii i nowe potrzeby uczniów w naszej szkole stosuje się kreatywne, aktywizujące metody nauczania:

- burza mózgów,
- mapa myśli,
- metody projektowe,
- praca z tablicami interaktywnymi,
- platformy edukacyjne,
- praca z laptopami,
- gry dydaktyczne,
- debata,
- elementy dramy (wchodzenie w role),
- praca w małych grupach,
- symulacje,
- studium przypadku,
- przyjmowanie i ocena różnych punktów widzenia,
- uczenie innych uczniów, uczenie się od nich,
- metoda problemowa,
- prezentowanie własnych poglądów,
- pozwalające uczniowi oceniać stan swojej wiedzy,
- kształtujące prawidłowe stosunki interpersonalne,
- kształtujące poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystanie informacji z różnych źródeł,
- stosowanie zdobytej wiedzy w praktyce,
- heureka – problemowa, dyskusja, dialog,

Ponadto w szkole stosowane też tradycyjne metody nauczania. Najczęściej stosuje się:

- pracę indywidualną oraz w grupie,
- metody podające - opowiadanie, wykład, pogadanka, praca z książką, dyskusja,
- metody obserwacji – pokazy, demonstracje,
- metody informacyjne – wyjaśnienie, opis, narracja,

5. Instytucje wspierające szkołę.

1. Uczelnie wyższe

- Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach
- SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny w Katowicach
- Politechnika Śląska w Gliwicach
- Uniwersytet Śląski w Katowicach
- Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu
- Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

2. Inne instytucje

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Wodzisławiu Śl.
- Komenda Powiatowa Policji w Wodzisławiu Śl.
- Fundacja „Fenix” w Wodzisławiu Śl.
- Młodzieżowe Centrum Kariery w Jastrzębiu , Ochotnicze Hufce Pracy
- Szkolny Ośrodek Kariery w Wodzisławiu Śl.
- Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śl.
- Państwowa Inspekcja Sanitarno – Epidemiologiczna w Wodzisławiu Śl.
- Ośrodek Szkolenia Kierowców JAZDA z Jastrzębia Zdroju
- Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne
- Biblioteka Miejska w Wodzisławiu Śl.
- Muzeum w Wodzisławiu Śl.
- Wodzisławski Inkubator Przedsiębiorczości

3. Akcje i imprezy środowiskowe przy współpracy z różnymi instytucjami

- Udział w projekcie „Szlachetna paczka” - ogólnopolska akcja świątecznej pomocy osobom najuboższym.
- Udział w zbiórce publiczno – charytatywnej podczas Wszystkich Świętych – współpraca z Fundacją „Wspólnota Dobrej Woli” w Wodzisławiu Śl.
- Udział w akcji pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej „Góra Grosza” organizowanej przez towarzystwo „Nasz Dom” w Warszawie
- „Rodacy – bohaterom” – akcja przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Odra – Niemen” polegająca na pomocy kombatantom na kresach od 2015r.
- Kiermasz świąteczny z okazji świąt Bożego Narodzenia – wystawa prac plastycznych wychowanków Warsztatów Terapii Zajęciowej im. św. Hiacynty i Franciszka, wsparcie finansowe placówki przez zakup dekoracji świątecznych
- Kiermasz ofert pracy dla maturzystów przy współpracy z Młodzieżowym Centrum Kariery w Jastrzębiu – propozycje pracy dorywczej i stałej dla maturzystów oraz kursów doskonalących

V. CELE PROGRAMU

Nadrzędnym celem pracy edukacyjno- wychowawczej każdego nauczyciela jest dążenie do wszechstronnego rozwoju ucznia i osiągnięcia przez niego pełni człowieczeństwa. Konieczna jest harmonijna realizacja zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności i wspierania rodziców w wychowaniu. Zadania te tworzą wzajemnie uzupełniające się i równoważne wymiary pracy każdego nauczyciela.

Cele ogólne Programu Wychowawczo- Profilaktycznego uwzględniają najważniejsze aspekty wychowania i profilaktyki. Są nimi: rozpoznawanie potrzeb naszych wychowanków, wspomaganie, korygowanie, kształtowanie, zapobieganie niepożądanym zjawiskom.

Celem jest eliminacja czynników ryzyka, jak i wzmocnienie czynników chroniących. Zadania z zakresu profilaktyki ujęte w programie wychowawczo – profilaktycznym będą realizowane na poziomie profilaktyki pierwszorzędowej adresowanej do wszystkich uczniów. Przewidziane jest stosowanie strategii:

- informacyjnej – dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwianie racjonalnego wyboru
- edukacyjnej – rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności nawiązywania kontaktu z ludźmi, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, asertywności, autoprezentacji, planowania i zarządzania czasem, współpracy w grupie)
- alternatywnej – pomocy w zaspokajaniu ważnych potrzeb np. sukcesu, przynależności, satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową)

U uczniów podwyższonego ryzyka, wymagających specyficznej pomocy przewiduje się zastosowanie profilaktyki drugorzędowej: pomocy psychologicznej w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej lub ośrodkach specjalistycznych.

VI. ZADANIA SZKOŁY

Główne zadania wychowawcze

1. Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących odpowiednie funkcjonowanie w szkole, rodzinie, społeczności lokalnej.
2. Kształtowanie u uczniów postawy odpowiedzialności, dojrzałości, umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych.
3. Kształtowanie człowieka reprezentującego właściwą postawę patriotyczną, moralną, duchową.
4. Kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych, dbania o własną kondycję i wolny od uzależnień tryb życia.

6.1 Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących odpowiednie funkcjonowanie w szkole i społeczności lokalnej.

Efekty działań wychowawczych:

Uczeń:

- ma poczucie przynależności do klasy i społeczności szkolnej
- chce i wyraża potrzebę działania w klasie jako grupie rówieśniczej, angażuje się w przedsięwzięcia szkolne
- współtworzy i respektuje normy grupowe
- doświadcza współzależności i współodpowiedzialności za działanie grupy
- utrzymuje więzi z kolegami, rodziną, nauczycielami.

<i>Zadanie</i>	<i>Forma realizacji</i>	<i>Osoba odpowiedzialna</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia integracyjne w klasach pierwszych • Wycieczki i imprezy integracyjne • Ustalenie kodeksu norm klasowych: <ul style="list-style-type: none"> - system kar i nagród - zasady pracy na lekcjach - zasady zachowania na przerwach, - zasady ocen z zachowania zgodnie ze statutem szkoły - zapobieganie dewastacji mienia klasowego i szkolnego (poszanowanie własności) - zasady zachowania podczas wycieczek, wyjść i innych imprez klasowych lub szkolnych • Organizacja imprez klasowych i szkolnych (np. mikołajki , Wigilia, wyjścia do kina , muzeum , teatru, urodziny, imieniny, imprezy sportowe, Dzień Patrona) • Wybory samorządu klasowego • Wybory samorządu szkolnego i opiekuna samorządu szkolnego. • Podejmowanie działań sprzyjających bezpieczeństwu młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty • wycieczki • godziny z wychowawcą • imprezy klasowe • godziny z wychowawcą • zajęcia i spotkania pozalekcyjne • wycieczki, wyjścia • spotkania okolicznościowe • godziny z wychowawcą • zebranie samorządów klasowych • dyżury nauczycieli • monitoring • szkolenia z zakresu bhp • alarm ppoż. 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagog • wychowawcy klas • wychowawcy klas • dyrektor szkoły • nauczyciele • nauczyciele i wychowawcy • dyrektor szkoły • wychowawcy • opiekun samorządu szkolnego • dyrektor • wszyscy nauczyciele

6.2 Kształtowanie u uczniów postawy odpowiedzialności, dojrzałości, umiejętności radzenie sobie w różnych sytuacjach życiowych.

Efekty działań wychowawczych:

Uczeń:

- ma świadomość swoich zalet i wad
- ma poczucie własnej wartości
- dostrzega wpływ innych osób na kształtowanie osobowości i drogi życiowej, potrafi to prawidłowo ocenić
- chce i potrafi się pozytywnie zaprezentować, koncentrując się na swoich mocnych stronach
- umie obiektywnie ocenić własne zachowania i postawę
- umie sam poszukiwać informacji i rozszerzać swoje zainteresowania
- szanuje dorosłych, okazuje im to w słowach i działaniach
- ma szacunek do języka ojczystego i nie używa wulgaryzmów
- nie dewastuje mienia społecznego
- zna i umie zastosować w praktyce techniki skutecznego radzenia sobie z sytuacjami trudnymi
- jest kreatywny, przedsiębiorczy
- realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania
- umiejętnie potrafi podejmować decyzje

<i>Zadania</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Osoba odpowiedzialna</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia i warsztaty z zakresu kształtowania różnych kompetencji psychospołecznych (np. radzenie sobie ze stresem, umiejętności komunikacji, asertywności, zarządzania sobą w czasie, bezpieczeństwo i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych, organizacja pracy własnej w trakcie nauczania zdalnego, samodyscyplina) • Warsztaty z zakresu orientacji zawodowej 	<ul style="list-style-type: none"> • godziny z wychowawcą • warsztaty • pogadanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wychowawcy • nauczyciele przedmiotów • pedagog, psycholog
<ul style="list-style-type: none"> • Nauka autoprezentacji poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - konkursy - olimpiady - koncerty uczniów, przedstawienia np. teatralne 	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty • lekcje z wychowawcą • lekcje przedmiotowe 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagog szkolny • wychowawcy • nauczyciele przedmiotowi
<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie zasad dbałości o wygląd 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje przedmiotowe • konkursy, olimpiady, • koncerty, przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • pracownicy biblioteki • wychowawcy • nauczyciele przedmiotowi • pracownicy biblioteki • pedagog
	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje z wychowawcą 	<ul style="list-style-type: none"> • wszyscy pracownicy

<p>zewnątrzny i higienę osobistą</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedzialność za zdrowie swoje i innych zgodnie z wytycznymi GIS oraz stosowanie się do zasad obowiązujących w okresie pandemii • zapoznanie uczniów z ogólnie przyjętymi normami zachowania • Kształcenie umiejętności poprawnego mówienia, słuchania, pisania i czytania w różnych sytuacjach komunikacyjnych prywatnych i publicznych oraz zaznajamianie z elementami wiedzy o języku. • Rozbudzanie zainteresowań czytelniczych • Uczenie uczniów odpowiedzialnymi za szkody (odpowiedzialność materialna i samodzielne dokonywanie drobnych napraw), dbałość o wizerunek szkoły • Prace porządkowe na rzecz szkoły i środowiska • Projektowanie i wykonanie wystroju szkoły • Aktywne uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych poprzez przygotowanie referatów, projektów, albumów, plakatów i innych • Udział w konkursach i olimpiadach 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje przedmiotowe • przerwy, wyjścia poza szkołę • imprezy szkolne i pozaszkolne • lekcje z wychowawcą • lekcje przedmiotowe • przerwy, wyjścia poza szkołę • imprezy szkolne i pozaszkolne • lekcje z wychowawcą • lekcje przedmiotowe • przerwy, wyjścia poza szkołę • imprezy szkolne i pozaszkolne • lekcje z wychowawcą • lekcje przedmiotowe • przerwy, wyjścia poza szkołę • imprezy szkolne i pozaszkolne • konkurs czytelniczy • promowanie biblioteki szkolnej • godziny wychowawcze • lekcje • przerwy • zajęcia pozalekcyjne • zajęcia pozalekcyjne • lekcje przedmiotowe • lekcje przedmiotowe 	<p>szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> • pielęgniarka szkolna • wszyscy pracownicy szkoły • wszyscy pracownicy szkoły • wychowawcy i nauczyciele przedmiotowi, zwłaszcza nauczyciele języka polskiego • nauczyciele bibliotekarze • wychowawcy i nauczyciele przedmiotowi • wszyscy pracownicy szkoły • wychowawcy klas • wychowawcy klas • nauczyciele przedmiotowi • nauczyciele przedmiotowi • nauczyciele
---	--	---

<p>szkolnych i pozaszkolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentowanie ekspresji teatralnej, literackiej, muzycznej, sportowej uczniów • Realizacja międzynarodowych projektów. • Troska o realizację obowiązku szkolnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • konkursy, olimpiady • koła zainteresowań • zajęcia pozalekcyjne • konkursy, olimpiady • uroczystości szkolne i pozaszkolne • projekty • szkolenia uczniów • regularne sprawdzanie obecności i rozliczanie absencji • monitorowanie postępów w nauce • konsultacje z rodzicami • Zespół Wychowawczy 	<p>przedmiotowi</p> <ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele przedmiotowi • koordynatorzy projektów • wychowawcy klas • pedagog szkolny, psycholog • przewodniczący Zespołu Wychowawczego
--	--	--

6.3 Kształtowanie człowieka reprezentującego właściwą postawę patriotyczną, moralną, duchową.

Efekty działań wychowawczych:

Uczeń:

- jest aktywnym uczestnikiem społeczności lokalnej
- wykazuje chęć poznania ojczystego kraju i jego tradycji w dobie integracji europejskiej
- ma szacunek do historii i symboli narodowych, regionalnych i wie jak się wobec nich zachować
- ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny
- kieruje się odpowiednimi wartościami i pozytywnymi wzorcami
- wykształcił postawy prospołeczne

<i>Zadania</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Osoba odpowiedzialna</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wycieczek, rajdów z uwzględnieniem ciekawych miejsc naszego regionu oraz wyjść do muzeum, kina i teatru • Udział w festynach, uroczystościach, zawodach sportowych, konkursach 	<ul style="list-style-type: none"> • Wycieczki, rajdy, wyjścia poza szkołę • konkursy, olimpiady, zawody 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele przedmiotów • wychowawcy • nauczyciele wychowawcy i

<p>i olimpiadach organizowanych przez środowisko lokalne i przygotowanie takich uroczystości</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dbanie o wizerunek szkoły, znajomość jej historii oraz podnoszenie jej znaczenia w regionie • Prezentowanie sylwetki patrona szkoły, udział w uroczystościach związanych z patronem szkoły • Przygotowanie i uczestniczenie w uroczystościach państwowych i szkolnych • Udział młodzieży w ogólnopolskich akcjach (np. Szlachetna Paczka, akcja krwiodawstwa) • Organizacja Dnia Języków Obcych (prezentacja kultury i tradycji wybranych państw Europy) • Organizacja konkursów i olimpiad związanych ze znajomością historii, kultury i tradycji Europy • Organizowanie wycieczek zagranicznych/projektów i prezentacja zebranych materiałów w szkole i na łamach prasy lokalnej • Współpraca międzynarodowa • Rozbudzanie świadomości duchowej 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje z wychowawcą • zajęcia pozalekcyjne • dni otwarte • targi edukacyjne • konkursy, olimpiady • prowadzenie strony internetowej szkoły, kroniki szkolnej • uroczystości szkolne • uroczystości szkolne i państwowe • akcje ogólnopolskie • lekcje z wychowawcą • lekcje języków obcych • zajęcia pozalekcyjne • wycieczki • projekty edukacyjne • rekolekcje • wigilijki klasowe, szkolne • kiermasz świąteczny • kolędowanie • lekcje religii i etyki 	<p>przedmiotowi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wszyscy pracownicy szkoły • nauczyciele przedmiotowi i wychowawcy • nauczyciele przedmiotowi i wychowawcy • opiekunowie SU • nauczyciele przedmiotowi • nauczyciele języków obcych i wychowawcy • nauczyciele przedmiotowi • wychowawcy i nauczyciele przedmiotowi • koordynatorzy programów wychowawcy • nauczyciele religii • nauczyciele biblioteki szkolnej • opiekunowie SU
--	--	---

6.4 Kształtowanie u uczniów postaw prozdrowotnych, dbania o własną kondycję i wolny od uzależnień tryb życia.

Efekty działań wychowawczych::

Uczeń:

- umie rozpoznać sytuacje ryzykowne i ich unikać
- dba o swoje zdrowie i kondycję fizyczną i psychiczną
- odpowiednio reaguje z sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia
- odpowiednio zachowuje się w różnych sytuacjach życiowych
- potrafi asertywnie się wypowiadać
- rozwija swoje zainteresowania i pasje
- jest wrażliwy, tolerancyjny
- potrafi nieść bezinteresowną pomoc innym
- potrafi formułować własne opinie

<i>Zadania</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Osoba odpowiedzialna</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki niepożądanych i ryzykownych zachowań • Wyjścia na spektakle teatralne • Podejmowanie działań wychowawczych i terapeutycznych w stosunku do uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym i uzależnieniami • Organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania oraz zajęć dydaktyczno – wyrównawczych w ramach pomocy psych – ped • Promowanie zdrowego stylu życia • Prowadzenie działalności wolontariackiej • Propagowanie postaw humanitarnych • Prowadzenie zajęć uczących analizowania 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje z wychowawcą • lekcje religii • kino, teatr • indywidualne konsultacje • Zespół Wychowawczy • lekcje z wychowawcą • zajęcia pozalekcyjne • lekcje z wychowawcą • lekcje religii, • lekcje przedmiotowe • wolontariat • akcja krwiodawstwa • konkursy pierwszej pomocy • organizowanie i wspieranie akcji charytatywnych • lekcje z wychowawcą 	<ul style="list-style-type: none"> • pedagog szkolny • wychowawcy • wychowawcy • przewodniczący Zespołu Wychowawczego • pedagog szkolny • wychowawcy • nauczyciele przedmiotowi • wychowawcy • nauczyciele przedmiotowi • nauczyciele religii • opiekun wolontariatu • opiekun SK HDK • pedagog • wszyscy nauczyciele • wychowawcy

<p>i korzystania z programów telewizyjnych, radiowych i internetowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja zajęć uświadamiających istnienie zagrożeń wynikających z korzystania z sieci (Internet, telefonia komórkowa). • Uczenie formułowania własnych opinii na określony temat z wykorzystaniem przekazów medialnych jako źródła wiadomości i własnych sądów. • Poszerzanie wiedzy uczniów, rodziców, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychotropowych, rozpoznawania zagrożeń współczesnego świata. 	<ul style="list-style-type: none"> • lekcje przedmiotowe • lekcje z wychowawcą • lekcje z wychowawcą • lekcje przedmiotowe • szkolenia, konferencje, warsztaty 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele przedmiotowi • wychowawcy • wychowawcy • nauczyciele przedmiotowi • wychowawcy • nauczyciele przedmiotowi
--	---	--

VII. TREŚCI WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

- Programy wychowawcze klas – załącznik nr 1

VIII. EWALUACJA

Ewaluacja prowadzona jest w celu sprawdzenia, czy realizacja programu profilaktyczno - wychowawczego przebiega zgodnie z założeniami, czy uzyskuje się przewidziane efekty i czy nie zachodzi potrzeba wprowadzenia korekt w programie. Ewaluacja przeprowadzana będzie pod koniec każdego roku szkolnego w formie zbierania opinii uczniów na podstawie ankiet ewaluacyjnych (załącznik nr 2) oraz zbierania opinii przedstawicieli nauczycieli i przedstawicieli rodziców. Źródłem informacji będą opinie uczniów i wychowawców, dokumenty przebiegu nauczania, obserwacja środowiska szkolnego.

Wyniki ewaluacji zostaną opracowane w postaci sprawozdania. Sprawozdanie będzie udostępnione osobom zainteresowanym: dyrekcji szkoły, radzie pedagogicznej, rodzicom uczniów.

Dyrektor
/-/ mgr Czesław Pieczka

ANKIETA DO SZKOLNEGO PROGRAMU
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Po lekcjach w szkole czas najczęściej spędzasz:
- w domu ucząc się
 - w domu na portalach społecznościowych
 - w domu grając w gry komputerowe/ oglądając telewizję
 - w domu z rodzicami i/lub rodzeństwem (rozmowy, pomoc w pracach domowych)
 - poza domem z przyjaciółmi/znajomymi
 - na dodatkowych zajęciach
jakich? (szkolne koła zainteresowań, kursy/szkolenia językowe, zajęcia sportowe, korepetycje, szkoła muzyczna, wolontariat, inne)
 - inne

2. Spośród wymienionych wartości wyberz trzy dla Ciebie najważniejsze:

☐ wiara	☐ religia	☐ bezpieczeństwo
☐ wiedza	☐ dobrobyt	☐ zabawa
☐ uczciwość	☐ sukces materialny	☐ doskonałość
☐ przyjaźń	☐ Bóg	☐ dyscyplina
☐ rodzina	☐ zdrowie	☐ niezależność
☐ tolerancja	☐ miłość	☐ odpowiedzialność
☐ szczęście	☐ pokój	☐ rozrywka

3. Czy jest w twoim życiu ktoś kogo podziwiasz (jest dla ciebie autorytetem)?

- tak, (kto?)
- nie

4. Jak najczęściej radzisz sobie w sytuacjach stresujących?

- idę na długi spacer
- słucham muzyki
- uprawiam sport
- zachowuję się agresywnie
- palę papierosy
- sięgam po alkohol
- sięgam po narkotyki
- rozmawiam z przyjacielem
- śpię
- oglądam dobry film
- siadam przy komputerze
- krzyczę i kłócę się z innymi
- inne formy, jakie

5. Oceń w skali 1- 5 poziom swoich umiejętności w zakresie:

- Asertywności
- Komunikacji z innymi w świecie realnym
- Współpracy w grupie
- Autoprezentacji
- Planowania i zarządzania czasem
- Radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami

6. Czy palisz papierosy?
- nie
 - czasami
 - codziennie
7. Czy sięgasz po napoje zawierające alkohol?
- raz w miesiącu lub rzadziej
 - kilka razy w miesiącu
 - nie – nigdy
8. Czy sięgasz po środki odurzające (inne niż alkohol)?
- nie
 - tak, jakie?, jak często?
9. Czy czujesz się w szkole bezpiecznie?
- tak
 - nie, dlaczego?